

нормою висіву 1,0 млн схожих насінин на 1 га, меншою 21,8 тис. м²/га та 20,9 тис. м²/га – 15 серпня та 15 вересня.

У фазі цвітіння площа листової поверхні посіві ріпаку озимого збільшилася вдвічі порівняно із даними отриманими в фазі стеблуння і була 33,3-42,8 тис. м²/га. Найменша площа була за сівби у ранні (15 серпня) та пізні (15 вересня) строки за норми висіву 1,1 млн схожих насінин на 1 га – 33,3 тис. м²/га та 34,0 тис. м²/га, більшою – за сівби 25 серпня та 5 вересня і становила 42,8 тис. м²/га та 42,0 тис. м²/га.

У фазі утворення стручків значних змін в площі листового апарату не було, оптимальний строк 25 серпня та 5 вересня з нормою висіву 1,0 млн схожих насінин на 1 га (39,2 і 38,6 тис. м²/га).

Найбільша маса 1000 насінин була за норми висіву 1,0 млн схожих насінин 25 серпня – 4,78 г, на 1 % меншою за сівби 5 вересня (4,73 г), на 9,6 % меншою за сівби 15 серпня (4,32 г) та на 7,3 % – 15 серпня (4,43 г).

За норми висіву 0,9 млн схожих насінин на 1 га маса 1000 насінин змінювалася в межах 4,23-4,66 г залежно від строку сівби та була трохи меншою ніж при нормі висіву 1,1 млн схожих насінин на 1 га – 4,27-4,62 г.

Кращими за урожайністю були варіанти польового досліду де ріпак озимий висівали 25 серпня та 5 вересня з нормою висіву – 1,0 млн схожих насінин на 1 га. Вона дорівнювала 2,87-2,92 т/га.

За сівби 5 вересня збір олії знаходився у межах 1091,5-1211,3 кг/га, що на 32,2-50,8 кг/га менше у порівнянні з строком сівби 25 серпня. Найбільший збір олії у цей термін відмічено за сівби нормою 1,0 млн насінин на 1 га, який становив 1241,0 кг/га. За сівби у ранній (15 серпня) та пізній (15 вересня) строки збір ріпакової олії знаходився в межах 977,5-1052,7 кг/га 831,5-1008,1 кг/га, що значно нижче показників за сівби в оптимальні строки (25,08-5,09).

ВПЛИВ РІЗНИХ НОРМ ВНЕСЕННЯ ГЕРБІЦИДУ ЄВРО-ЛАЙТНІНГ НА УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ

Яйло С., магістрант

Корхова М. М., к. с.-г. н., доцент

Миколаївський національний аграрний університет

Соняшник – це основна олійна культура, яка становить значний інтерес для нашої країни. Україна виступає одним з найбільших виробників та експортерів соняшника в світі. Внаслідок постійно зростаючого попиту як на соняшникову олію, так і на цінні корми для тваринництва, площі вирощування цієї культури в Україні залишаються стабільно високими.

Обов'язковою умовою для впровадження у виробництво нових гібридів соняшнику є оцінювання їхньої пластичності та стабільності, як основних показників придатності до вирощування за інтенсивних технологій.

На даний час створено нові гібриди соняшнику стійкі до імідазолінонів, зокрема до діючої речовини імазапір, що дає можливість використовувати гербіциди суцільної дії безпосередньо у посівах культури.

Наразі в Україні немає вітчизняної технології вирощування гібридів соняшнику резистентних до дії гербіцидів. Тому метою нашої роботи було дослідити вплив різних норм внесення гербіциду Євро-Лайтнінг на продуктивність гібридів соняшнику, стійких до імідазолінонів.

Польові дослідження проводили упродовж 2016-2017 рр. в умовах Південного Степу України (Березнегуватському районі Миколаївської області), а лабораторні – на кафедрі рослинництва та садово-паркового господарства Миколаївського національного аграрного університету.

Предметом досліджень були гібриди соняшнику з генетичною стійкістю до гербіцидів групи імідазолінонів (НК Мелдімі, Армада КЛ), та різні норми внесення гербіциду Євро-Лайтнінг.

Польові дослідження були закладені відповідно до загальноприйнятої методики польового дослідження за двофакторною схемою в чотириразовій повторності. Розташування варіантів здійснювалося послідовно. В схему дослідів були включені наступні фактори та варіанти: Фактор А – гібриди: НК Мелдімі (st.), Армада КЛ; Фактор В – норма внесення гербіциду Євро-Лайтнінг: без гербіциду (контроль), 0,6 л/га, 1,2 л/га, 2,0 л/га. Загальна площа дослідної ділянки – 34 м², облікової – 25 м². Технологія вирощування соняшнику на дослідних ділянках була загальноприйнятою для зони, за виключенням елементів градації яких вивчалися в наших дослідженнях окремо.

Результатами досліджень встановлено вплив різних норм застосування гербіциду Євро-Лайтнінг на урожайність досліджуваних гібридів соняшнику. Найвищий рівень врожаю (2,51 т/га) у гібриду Армада КЛ сформували рослини соняшнику у 2016 році з застосуванням гербіциду у нормі 1,2 л/га, що на 0,77 т/га більше, ніж у контрольному варіанті (табл. 1).

Таблиця 1

Урожайність насіння (т/га) гібридів соняшнику залежно від різних норм внесення гербіциду Євро-Лайтнінг, (т/га)

Норма внесення гербіциду (фактор В), л/га	Гібриди (фактор А)					
	НК Мелдімі			Армада КЛ		
	2016	2017	Сер. за 2 роки	2016	2017	Сер. за 2 роки
0,0*л/га	1,57	1,02	1,30	1,74	1,16	1,45
0,6 л/га	2,23	1,56	1,90	2,35	1,68	2,02
1,2 л/га	2,45	1,84	2,15	2,51	2,04	2,28
2,0 л/га	2,31	1,59	1,95	2,41	1,75	2,08

* Контроль (без внесення гербіциду)

Дещо нижчу врожайність у цьому ж році отримано по гібриду НК Мелдімі – 2,45 т/га, приріст врожаю порівняно з контролем склав 0,88 т/га.

У 2017 році урожайність усіх гібридів була трохи нижчою (1,02-2,04 т/га), що пояснюється несприятливими погодними умовами у літній період.

Використання гербіциду Євро-Лайтнінг у нормі 0,6 л/га сприяло підвищенню врожайності на 0,54 т/га (НК Мелдімі) та 0,52 т/га (Армада КЛ) у порівнянні з контролем. Подальше збільшення норми внесення гербіциду до 1,2 л/га сприяло підвищенню врожайності.

Таким чином, нами встановлено, що застосування гербіциду Євро-Лайтнінг у нормі витрати 1,2 л/га в кінцевому підсумку сприяло підвищенню врожайності соняшнику гібриду НК Мелдімі на 0,85 т/га більше, ніж на контролі, а для гібриду Армада КЛ отримана прибавка врожайності була відповідно 0,83 т/га. Водночас використання підвищених доз гербіциду (2,0 л/га) призводило до пригнічення рослин соняшнику, некрозів і, як наслідок, недобору урожайності насіння.

ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ

Іщук О. О., магістрант

Корхова М. М., к. с.-г. н., доцент

Миколаївський національний аграрний університет

Ячмінь озимий є однією з найпродуктивніших та цінних кормових культур з високим потенціалом врожайності понад 10 т/га, який у виробництві використовується в середньому лише на 30-50%, знижуючись в окремі роки до 24-26%, а в деяких областях – навіть до 20%.

Незважаючи на те, що питанню агротехнічних прийомів вирощування сортів ячменю озимого, зокрема, строкам сівби приділялась велика увага, на наш погляд, в науковій літературі недостатньо представлені дані з оптимізації агротехнічних прийомів вирощування цієї культури по стерньовому попереднику (ячмінь ярий) в умовах певних змін клімату в південній частині Степу України. Крім цього, особливості вирощування нових сортів досліджені недостатньо, що не дає можливості повною мірою реалізувати їх генетичний потенціал.

Тому метою наших досліджень було вивчення впливу сортових особливостей та строків сівби на продуктивність рослин ячменю озимого в умовах ННПЦ МНАУ Миколаївської області.

Польові дослідження проводились упродовж 2015-2017 років на дослідному полі Навчально-науково практичного центру Миколаївського національного аграрного університету (ННПЦ МНАУ) Миколаївського району Миколаївської області. До схеми досліду були включені наступні фактори та варіанти: Фактор А – сорти: Достойний (st.), Дев'ятий вал, Палладін миронівський; Фактор В – строки сівби: 1 жовтня (контроль), 10 жовтня, 20 жовтня, 30 жовтня. Повторність у досліді – триразова, розміщення варіантів на ділянці – систематичне в один ярус. Загальна площа ділянки 50 м², облікова – 25 м².